

Vrata ponižnosti

“Pridite k meni, ki sem krotak in iz srca ponižen.” Bog je postal majhen, da bi mi lahko bili veliki – z resnično veličino: s ponižnostjo srca.

7. Mar. 2020

Na pročelju bazilike Jezusovega rojstva v Betlehemu je še danes mogoče opaziti sledove njenega nekdanjega vhoda, ki je bil sčasoma zmanjšan in so ostala le kak meter in pol visoka vratca. Na ta način je bil onemogočen vstop na konju in sveti kraj je bil zavarovan. Majhnost teh

vrat nagovarja tudi sodobnega obiskovalca: brez besed mu sporoča, da »moramo sestopiti, iti v duhovnem smislu peš, če lahko tako rečemo, da bi mogli vstopiti skozi vrata vere in srečati Boga, ki je drugačen od naših predsodkov in našega mnenja: Bog, ki se skriva v ponižnost pravkar rojenega otroka«.

[1]

Božji sinovi in hčere smo

V svoji drugi okrožnici nas papež Frančišek spominja na enega izmed globokih razlogov za ponižnost. Gre za preprosto in veliko resnico, ki jo morda vse preveč zlahka pozabljamo v vrvežu vsakdanjega življenja: »Nismo Bog.«^[2] Stvarjenje je v resnici izhodiščna točka našega bitja: svoj obstoj smo prejeli od Boga. Ko sprejmemo to temeljno resnico, se prepustimo preoblikovati božji milosti; tedaj spoznamo stvarnost, jo dovršujemo in jo izročamo Bogu.

Ljubezen do sveta, o kateri nam govori sv. Jožefmarija, v nas spodbuja željo, da bi izboljšali tisto, kar ljubimo, tam, kjer smo, in skladno s svojimi zmožnostmi.

Žarišče te ogromne naloge pa leži v ponižnosti, »ki nam pomaga hkrati spoznati našo bedo in našo veličino«^[3] – bedo, ki jo pogosto doživljamo, in veličino tega, da smo po krstu božje hčere in sinovi v Kristusu.

Ponižnost je »krepost svetih in Boga polnih ljudi [...]: kolikor bolj rastejo v pomembnosti, toliko bolj se v njih krepí zavedanje njihove ničnosti in nezmožnosti storiti karkoli brez božje milosti (prim. Jn 15,8).«^[4] Takšni so majhni otroci in takšni smo pred Bogom mi. Zato se je dobro vračati k bistvenemu: Bog me ljubi. Kadar se nekdo zaveda, da ga Bog ljubi – z Ljubeznijo, ki jo odkriva v ljubezni, katero mu izkazujejo drugi –, takrat lahko ima rad vse ljudi.

Ponižnost do drugih

Ponižnost nas vodi k sprejemanju stvarnosti, kakor nam je dana, in še zlasti oseb, ki so nam najbližje zaradi družinskih ali verskih vezi, zaradi življenja samega. »Dokler torej še utegnemo, delajmo dobro vsem, še posebej pa domačim po veri« (Gal 6,10). Apostol nas uči, naj se ne utrudimo udejanjati urejene ljubezni. Le kako ne bi na tiste, ki so tako kot mi prejeli dar krsta, gledali kot na brate in sestre, otroke istega Očeta dobrote in usmiljenja?

»Ponižnost nas kakor za roko vodi do najboljšega načina, kako ravnati z bližnjim: razumevanje do vseh, sožitje z vsemi, odpuščanje vsem; brez ustvarjanja ločitev ali zaprek; biti – vedno! – orodje edinosti.«^[5]

Ponižni v sebi razvije občutljivost za božje darove, tako v lastnem kot v življenju drugih; razume, da je vsak človek božji dar, in tako sprejema

vse, brez primerjanja in rivalstva: vsakdo je edinstven v božjih očeh in prinaša nekaj, česar ostali ne morejo dati. Zaradi ponižnosti se človek veseli ob veselju drugih, zaradi dejstva, da obstajajo in da štejejo. Ponižni se nauči biti zgolj eden izmed mnogih, pomešan med ostale. V tem smislu igra ključno vlogo družina: otrok se navadi vzpostavljati odnos, govoriti in poslušati; med lastnimi brati in sestrami ni vedno v središču pozornosti; nauči se izražati hvaležnost, saj se počasi začne zavedati, koliko kaj stane. Sčasoma ob osebnih uspehih odkrije, da je bilo marsikaj omogočeno zaradi velikodušnosti njegovih domačih in prijateljev, ljudi, ki zanj skrbijo, ki ga hranijo in vzdržujejo njegov dom. Ponižnost raste s hvaležnostjo, pa tudi z odpuščanjem: odpuščati, prositi odpuščanja, biti odpuščanja deležen. Kdo sem jaz, da mi rečejo: »Oprosti mi?« Ponižnost nekoga, ki

prosi za odpuščanje, čeprav gre morda za osebo z avtoriteto, je nekaj prijetnega in nalezljivega. Tako je med zakoncema, med starši in otroki, med nadrejenimi in sodelavci.

Ne da bi bil zaradi tega naiven, je kristjan običajno dobro razpoložen do tega, kar prihaja od bližnjega, saj je v resnici vsak človek pomemben, vsak človek šteje; vsaka oblika razuma, pa naj bo bolj spekulativne narave ali pa prihaja iz srca, predstavlja luč. Zavedanje o dostojanstvu drugih onemogoča padec v »brezbrižnost, ki ponižuje«.^[6] Kristjan je po svoji poklicanosti obrnjen k drugim: odpira se jim, ne da bi ga pretirano skrbelo, če se s tem osmeši ali napravi slab vtis. So ljudje, ki vzbujaajo strah s tem, da so boječi, namesto da bi širili luč in toplino: preveč mislijo nase, na to, kaj bodo rekli drugi ... morda zaradi pretiranega občutka časti, lastne

podobe, ki lahko v sebi skriva napuh in premalo preprostosti.

Osredotočanje pozornosti na samega sebe, nenehno izražanje skrajno konkretnih in posebnih želj, izpostavljanje bolj ali manj splošnih zdravstvenih težav; ali pa, nasprotno, pretirano skrivanje bolezni, za katero bi drugi lahko izvedeli in nam bolj pomagali s svojo molitvijo in oporo – vse to so drže, ki so najbrž potrebne prečiščenja. Ponižnost se kaže tudi v določeni fleksibilnosti, v prizadevanju, da bi spregovorili o tem, kar vidimo ali čutimo. »Ne mrtvičiš se, če si občutljiv, če si odvisen le od svojih egoizmov, če hočeš zagospodovati nad drugimi, če se ne znaš odreči nepotrebnim rečem in včasih tudi potrebnim; če se užalostiš, ko se načrti ne iztečejo, kot si predvidel. Nasprotno pa se mrtvičiš, če znaš vsem postati vse, da bi jih vse rešil (1 Kor 9,22).«^[7]

Videti dobro in sobivati

»Piskali smo vam, pa niste plesali; peli smo žalostinko, pa se niste tolkli po prsih« (Mt 11,17) – Gospod uporabi primero pesmi ali pa morda kakšne ljudske igre, da bi pokazal, kako ga nekateri izmed njegovih sodobnikov ne zmorejo prepoznati. Mi smo poklicani, da odkrijemo Kristusa v dogodkih in v osebah; na nas je, da spoštujemo božji način delovanja: Bog ustvarja, osvobaja, odrešuje, odpušča, kliče ... »Ne smemo [se] upirati polni svobodi ljubezni, s katero Bog vstopa v življenje vsakega človeka.«^[8]

Odpreti se drugim pomeni prilagoditi se jim; na primer tako, da sodelujemo v skupinskem športu z manj izurjenimi, ali pa s tem, da pozabimo na kako osebno preferenco in preživimo čas oddiha z drugimi na način, ki je všeč njim. Pri sožitju ponižen človek rad vidi to, kar je

pozitivno. Napuhnjeni pa, ravno nasprotno, teži k pretiranemu izpostavljanju negativnega. V družini, v službi, v družbi nam ponižnost pomaga gledati na druge z *vidika* njihovih kreposti. Kdor pa je, na drugi strani, nagnjen k pogostemu govorjenju o stvareh, ki ga »živcirajo« ali dražijo, to običajno počne, ker mu manjka širšega pogleda, prizanesljivosti, odprtosti uma in srca. Morda bi se moral naučiti imeti druge rad skupaj z njihovimi pomanjkljivostmi. Tako se spravi v tek pedagogija ljubezni, ki polagoma ustvarja dinamiko, kateri se ni mogoče upreti: človek postane manjši, da bi drugi lahko zrasli. Tako je bilo v primeru predhodnika: »On mora rasti, jaz pa se manjšati,« (Jn 3,30) je dejal Krstnik. Še manjša je postala Beseda: »Cerkveni očetje so v svojem grškem prevodu Stare zaveze najdevali besedo preroka Izaija, ki jo navaja tudi sv. Pavel, da bi pokazal, kako so bila nova božja pota

napovedana že v Stari zavezi.

Beremo namreč: 'Gospod bo temeljito in naglo uresničil svojo besedo na zemlji' (Iz 10,23; Rim 9,28) ... Sin sam je Beseda, je *Logos*: večna Beseda se je zmanjšala – tako zelo, da je lahko šla v jasli. Postala je otrok, bi postala razumljiva tudi nam.«^[9]

Jezus Kristus je postal vsakomur dostopen: znal se je pogovarjati s svojimi učenci in uporabljati prilike, postavil se je na njihovo raven – na primer, pri reševanju vprašanja o plačevanju davka vzame brez oklevanja Petra kot sebi enakega (prim. Mt 17,27)^[10] –, takšen je bil njegov odnos do žensk, svetih ali od Boga oddaljenih, do farizejev, do Pilata. Pomembno je doseči to, da se znebimo lastnega načina ravnanja, da bi lahko stopili naproti drugim: tako razvijemo na primer določeno sposobnost prilagajanja drugim in ne dopustimo, da nas prevzamejo manije ali obsedenost; tako v vsakem

človeku odkrijemo nekaj prijetnega, tisto iskro božje ljubezni; zadovoljni smo s tem, da smo le eden med mnogimi, v sozvočju s tem, kar se dogaja v naši družini ali državi, pa tudi v luči liturgičnega časa, ki zaznamuje ritem življenja božjih sinov in hčera. Ponižni je pozoren, bedi nad ljudmi, ki ga obdajajo. Takšna drža je temelj olikanega vedenja, ki se kaže v mnogih podrobnostih, kot je to, da z odgovarjanjem na telefonski klic ne prekinjamo pogovora, kosila ali večerje, še manj pa premišljevalne molitve, razen če bi šlo za resnično urgenten primer. Ljubezen navsezadnje zraste na *humusu* – na rodovitni zemlji – ponižnosti (lat. *humilitas*): »Ljubezen je potrpežljiva, dobrotljiva je ljubezen, ni nevoščljiva, ljubezen se ne ponaša, se ne napihuje« (1 Kor 13,4).

Ponižnost pri delu

V svoji okrožnici *Laudato si'* pravi papež, da v ozadju vsakega dela leži »zamiselnost o povezavi, ki jo mora človek vzpostaviti«^[11] s tem, kar ga obdaja, in z ljudmi, ki ga obdajajo. Delo ponuja nemalo priložnosti za rast v ponižnosti.

Če se kak vodja na primer obnaša preveč oblastno, je mogoče najti opravičilo in pomisliti, da nosi veliko breme ali da enostavno ni dobro spal. Kadar sodelavec naredi napako, jo velja popraviti, ne da bi bil pri tem ranjen posameznik. Če nas uspehi drugih užalostijo, bi to pomenilo pomanjkanje ponižnosti, pa tudi vere: »Vse je vaše, vi Kristusovi, Kristus pa Božji« (1 Kor 3,22-23). Ponižnemu ni nič tuje: če se na primer trudi za izboljšanje svoje strokovne usposobljenosti, bo poleg naravnega zanimanja za svojo stroko v tem videl tudi možnost boljšega služenja drugim. V ta namen je treba prečistiti svoj namen, se vračati k

nadnaravnemu pogledu na stvari, se ne prepuščati vplivu površinskega ali celo pokvarjenega okolja, ter ne gledati na druge zviška. Ponižni beži od prefekcionizma, priznava svoje omejitve in računa s tem, da bodo drugi lahko izboljšali, kar je naredil. Ponižni se zna popraviti in prositi odpuščanja. Kadar je na vodstvenem položaju, se pri vodenju ne opira toliko na vzpostavljeno oblast, temveč na priznanje njegove avtoritete.

Bog nas je poklical v bivanje z zastonjsko ljubeznijo. Kljub temu pa se nam včasih zdi, da moramo upravičiti svoj lastni obstoj. Hlepenje po izstopanju, po tem, da bi stvari delali drugače, da bi vzbudili pozornost, pretirana skrb za to, da bi se počutili koristne in blesteli celo pri služenju – to so lahko simptomi bolezni duše, ki vabijo k prošnji za pomoč in k sprejetju le-te v poslušnosti milosti. »Z enim

pogledom, ki je slep za dobro, in z drugim, ki je prodorno uprt v to, po čemer hlepi človekov *jaz*, mlačna volja v duši kopiči usedlino in gnilobo sebičnosti ter napuha [...], površinske ali nase osredotočene pogovore, [...] tisti *non cogitare nisi de se*, ki se navzven kaže kot *non loqui nisi de se* [...], tako se ohladi ljubezen in se izgubi apostolska gorečnost.«^[12] Veliko premišljevanja o samem sebi, govorjenje zgolj o sebi ... Ponižen človek se izogiba napeljevanju pogovorov na lastno zgodbo, na svoje izkušnje, na to, kar je dosegel: izogiba se nezmernega prizadevanja po priznanju lastnih zaslug. Nekaj povsem drugega pa pomeni spominjati se božjega usmiljenja in vključiti lastno življenje v načrt božje previdnosti. Če nekdo govori o tem, kar je storil, počne v tem primeru to zato, da bi svojo zgodbo lahko razvil še njegov bližnji. Tako lahko pričevanje o osebnem srečanju s Kristusom, v okvirih

primerne obzirnosti, drugemu pomaga, da še on odkrije, kako ga Jezus ljubi, mu odpušča in mu daje božje življenje. Kako to človeka veseli! »Sem ljubljen, torej sem.«^[13]

Nekateri trenutki so še posebej prikladni za obnavljanje želje po ponižnosti. Na primer, ko nekdo napreduje ali ko pride na položaj, ki je opazen v javnosti. Takrat je pravi čas za odločitve, ki odsevajo krščanski slog dela: sprejeti to delovno mesto kot priložnost, ki nam jo Bog daje, da bi še bolj služili; zavračanje vseh nepotrebnih osebnih privilegijev; okrepitev naše pozornosti do šibkejših brez podleganja skušnjavi, da bi nanje pozabili sedaj, ko se človek druži z ljudmi, ki so mu bili prej nedostopni. Tedaj je tudi pravi trenutek za to, da človek daje zgled nenavezanosti na zaslužek in časti, ki jih prinaša ta položaj ali služba, da ne pripisuje velikega pomena aplavzom, ki so jih

deležni ljudje na vodilnih položajih, in da je namesto tega odprt za kritike, ki grejo običajno mimo manj opažene in ki vsebujejo pokazatelje resnice. To preprostost je pri delu mogoče pokazati na številne načine: tako da se nasmehnemo samemu sebi, ko se na primer zalotimo pri tem, da neučakano raziskujemo, ali smo se pojavili na kakšni objavljeni fotografiji in če nas kdo citira v kakšnem besedilu; da premagamo težnjo po tem, da bi vsepovsod hoteli dodati svoj podpis, ali po napihovanju kakšnega problema, četudi nas nihče ni prosil za nasvet pri njegovem razreševanju, kakor da bi se morali vedno vsi posvetovati z nami ...

Naučiti se odrekanja lastnemu mnenju

V službenem, družinskem in celo razvedrilnem okolju se ljudje srečujejo na sestankih, kjer si

izmenjujejo svoja stališča, ki so lahko tudi med seboj nasprotna. Ali spadamo med tiste osebe, ki hočejo, da se drugi uklonijo našemu načinu mišljenja? Moralo bi biti tako ... Treba bi bilo storiti to in to ... Pretirana težnja k vztrajanju pri lastnem stališču lahko kaže na umsko rigidnost. Popuščanje brez dvoma ni nekaj avtomatskega, vendar gotovo marsikdaj dokazuje, da človek na stvari gleda razumno. Izkoriščanje priložnosti, ko se odrečemo lastnemu mnenju, je nekaj vsečnega v božjih očeh.^[14] S to znamenito mislijo je Benedikt XVI. ob neki priložnosti razložil žalostni preobrat, ki se je zgodil Tertulijanu v zadnjih letih njegovega življenja: »Kadar človek vidi samo veličino lastnega mišljenja, se naposled izgubi ravno ta veličina.«^[15]

Včasih je potrebno poslušati mlajše, manj izkušene ljudi, ki pa morda imajo več darú umevanja in srca ali

ki so na položaju, kjer imajo pomoč božje milosti. Gotovo nikomur ne bi bilo všeč, če bi vzbujal vtis, da je neumnež ali brez srca, toda če nas zelo skrbi, kaj si drugi mislijo o nas, pomeni, da nam manjka ponižnosti. Življenje Jezusa Kristusa, Božjega Sina, je neizmeren poduk za vsakega kristjana z odgovornostjo, ki ji svet pripisuje določeno težo. Ob zmagoslavnih vzklikih v Jeruzalemu Kralj vseh kraljev ni pozabil, da ga bodo križali in da je tudi trpeči Služabnik (prim. Jn 12,12-19).

Kralj sv. Ludvik je svojemu sinu svetoval, naj, če bo nekoč postal kralj, na zasedanjih kraljevega sveta ne brani silovito svojega mnenja, ne da bi prej poslušal druge: »Člani tvojega sveta bi se lahko bali tega, da ti nasprotujejo, česar pa si ni dobro želeti.«^[16] Zelo koristno se je naučiti, da ne podajamo svojega mnenja lahkomišelnost, zlasti če pri tem nimamo končne odgovornosti in če

ne poznamo ozadja zadeve, poleg tega, da nimamo posebne stanovske milosti in podatkov, ki jih ima tisti, ki je postavljen na oblast. Po drugi strani je prav tako kot umerjenost in preišljjenost pomembna tudi pripravljenost na to, da se svojemu mnenju odrečemo plemenito in velikodušno: včasih je treba udejanjati krepost razumnosti, da bi mogli poslušati svetovalce in spremeniti lastno mnenje, in v tem se pokaže, kako ponižnost in zdrava pamet človeka naredita velikega in bolj učinkovitega. Razumnost pri presojanju stopi v ospredje, kadar delamo v skupini: ko v skupini združimo moči, razdelamo kakšen razmislek in skupaj z drugimi pridemo do odločitve – vse to je prav tako udejanjanje ponižnosti in razuma.

Ponižnost nekoristnega služabnika

Pri pastoralnih iniciativah, po župnijah, v dobrodelnih združenjih, pri projektih za pomoč priseljencem pogostokrat rešitve problemov niso očitne oziroma preprosto obstaja več načinov za spoprijemanje z njimi.

Ponižna drža človeka vodi, da izrazi svoje mnenje, da primerno opozori, če se mu zdi kaj nejasno, in da sprejme celo drugačno usmeritev od tiste, ki si jo je zamislil, ter zaupa, da božja milost podpira tiste, ki vršijo svojo funkcijo s poštenim namenom in imajo na razpolago tudi pomoč strokovnjakov na konkretnih področjih.

Malokdo govori o tem, da je Katoliška cerkev v svoji dragoceni skupni ponižnosti ustanova, ki po vsem svetu poživlja največ iniciativ v pomoč revnim in bolnikom. Ravno v božjem ljudstvu, kjer sobivata človeško in božje, je ponižnost še posebej potrebna. Kako lepo je, če človek hrepeni, da bi bil ovojnica, ki

se zavrže, ko je pismo prebrano, ali šivanka, ki vdene nit ter izgine, ko je svoje poslanstvo izpolnila! Gospod nas vabi, naj rečemo: »Nekoristni služabniki smo; naredili smo, kar smo bili dolžni narediti« (Lk 17,10). Tako se bo duhovnik držal ponižnosti, s pomočjo katere se bo »naučil ne ravnati se po modi«, ^[17] da ne bo iskal vedno zadnjih novosti in ne bo v vsem skušal prednjačiti; da bo skoraj nagonsko zavračal držo glavnega junaka, ki zlahka s seboj prinese miselnost nekoga, ki se ima za lastnika duš. Enako tudi vernik laik, če je ponižen, spoštuje posvečene nositelje cerkvene službe zaradi tega, kar predstavljajo: ne kritizira svojega župnika oziroma duhovnikov na sploh, temveč jim na diskreten način pomaga. Noetova sinova sta pokrila nagoto svojega pijanega očeta (prim. 1 Mz 9,23). »Kot dobri Noetovi sinovi, prekrij z ogrinjalom usmiljenja napake, ki bi jih videl pri svojem očetu

duhovniku.«^[18] Sv. Tomaž More je to zgodbo pripisoval celo rimskemu papežu, za katerega bi moralo krščansko ljudstvo moliti ..., namesto da ga je preganjalo!^[19]

Čas je od Boga: vera in ponižnost

»Pričevanje Svetega pisma je enodušno: Skrb božje previdnosti za stvarstvo je konkretna in neposredna; nanaša se na vse, od najmanjših reči do velikih dogodkov sveta in zgodovine. Svete knjige z močjo zatrjujejo absolutno suverenost Boga v potekanju dogajanj: 'Naš Bog je vendar v nebesih, stori vse, karkoli hoče' (Ps 115,3); in o Kristusu je rečeno: 'Če odpre, ne bo nihče zaprl, če pa zapre, ne bo nihče odprl' (Raz 3,7); 'V človekovem srcu je mnogo načrtov, a sklep Gospodov uspe' (Prg 19,21).«^[20] Da pa bi lažje vstopili v to obzorje, nam je nadvse v pomoč duhovno vodstvo. Sveti Duh potrpežljivo

deluje in računa z minevanjem časa: nasvet, ki ga duša prejme, si mora v njej utreti svojo pot. Bog pričakuje ponižnost ušesa, pozornega na njegov glas; tedaj je mogoče izluščiti osebno korist iz pridig, ki jih poslušamo v svojih župnijah, ne samo da bi se kaj naučili, ampak predvsem da bi napredovali. Zato si lahko pri kakšnem izobraževalnem govoru ali premišljevalni molitvi kaj zabeležimo, da bi se pozneje o tem pogovorili z nekom, ki dobro pozna našo dušo – tudi to pomeni prepoznati glas Svetega Duha.

Vera in ponižnost gresta z roko v roki: na našem romanju proti nebeški domovini moramo pustiti Gospodu, da nas vodi, tako da se zatekamo k Njemu in poslušamo njegovo besedo.^[21] Umirjeno branje Stare in Nove zaveze skupaj s teološko-duhovnimi opombami nam pomaga razumeti, kaj nam Bog sporoča v vsakem trenutku, ko nas

vabi k spreobrnjenju: »Moje misli niso vaše misli in vaše poti niso moje poti, govori Gospod« (Iz 55,8; prim. Rim 11,33). Ponižnost vere poklekne pred Kristusom, navzočim v evharistiji, in kakor betlehemski pastirji počasti učlovečeno Besedo. To je doživela sv. Terezija Benedikta od Križa, Edith Stein: nikdar ni pozabila neke ženske, ki je s svojo nakupovalno vrečko stopila v cerkev ter pokleknila, da bi v zaupnem pogovoru z Bogom opravila svojo molitev.^[22]

Ponižnost nam pomaga živeti sedanji trenutek brez obremenjenosti s prihodnostjo, kajti kristjani spadamo med tiste ljudi, ki »z ljubeznijo pričakujejo njegov приход« (2 Tim 4,8). Če se jezimo zaradi neugodnih okoliščin, je potrebno, da zrastemo v veri in v ponižnosti. »Ko se boš zares predal Gospodu, se boš naučil biti zadovoljen s tem, kar pride, in ne boš izgubljal vedrosti, če se stvari –

čeprav si jim posvetil ves svoj trud in uporabil primerna sredstva – ne iztečejo po tvojem okusu ... Kajti 'iztekle' se bodo tako, kot Bogu ustreza, da se iztečejo.«^[23] Na ta način se izognemo pretiranim razočaranjem ali težnji, da bi ponižanja ohranjali v spominu: božji otrok odpušča žalitve, ne hrani zamer, gre naprej.^[24] Če pa mislim, da me je drugi užalil, se poskušam ne spominjati žalitev, ne vračam se k zameram: pogledam Jezusa in se zavem, »kako velik dolg ljubezni potem ostaja meni, saj mi je odpustil še več!«^[25] Ponižni pravi s sv. Pavlom: »Pozabljam, kar je za menoj, in se iztegujem proti temu, kar je pred menoj, ter tečem proti cilju po nagrado, h kateri nas od zgoraj kliče Bog v Kristusu Jezusu« (Flp 3,13-14).

Takšna drža nam pomaga sprejeti bolezen in jo spreminjati v nekaj plodovitega: je poslanstvo, ki nam ga daje Bog. Del tega poslanstva pa je

tudi to, da se naučimo dopustiti, da nam drugi lahko pomagajo ter nam olajšajo bolečino in morebitno tesnobo: ko pustimo, da nam pomagajo, nas zdravijo in spremljajo, je to dokaz izročitve v roke Jezusa, ki postane navzoč v naših bratih in sestrah. Dopolniti moramo, »kar primanjkuje Kristusovim bridkostim, in to v prid njegovemu telesu, ki je Cerkev« (Kol 1,24).

Zavedanje, da smo šibki, nas bo vodilo k temu, da si pustimo pomagati, da smo do drugih prizanesljivi, da bomo razumeli položaj človeka in se izognili farizejski osuplosti. Naša šibkost nam odpira um in srce, da bi mogli druge razumeti: vedno lahko na primer poskusimo opravičiti posameznikov namen ali pomislimo, da se je znašel v res težkem položaju, čeprav to seveda ne pomeni zaobiti resnico in reči, da je »zlo dobro in dobro zlo« ter »grenko delati za sladko, sladko

pa za grenko« (Iz 5,20). Po drugi strani pa se lahko zgodi, da se podcenjujemo. Ta nizka samopodoba, ki je marsikje pogosta, je ravno tako nezdrava, saj ne ustreza resnici in pristriže peruti nekemu, ki je poklican, da poleti v višave. Ni razloga za malodušje: ponižnost nam pomaga sprejeti, kar nam je dano, z globokim prepričanjem, da so poti, po katerih nas hoče voditi Gospod, poti usmiljenja (prim. Heb 3,10; Ps 95,10); vendar nam prav zaradi tega pomaga tudi, da sanjamo drzno: »Čutiti se kot ilovica, popravljena s sponkami, je nenehen vir veselja; pomeni prepoznati svojo majhnost pred Bogom: otrok, sin. Ali obstaja večje veselje, kakor je veselje tistega, ki ve, da je ubog in šibek, ve pa tudi, da je božji otrok?«^[26]

Odprti za božjo previdnost

Ponižen moški in ponižna ženska sta odprta za delovanje božje previdnosti v njuni prihodnosti. Ne poskušata in ne želita nadzorovati vsega niti ne iščeta razlage za vsako stvar. Spoštujeta skrivnost človeške osebe in zaupata v Boga, četudi se jutrišnji dan zdi negotov. Ne skušata spoznati skrivnih božjih namenov in tega, kar presega njune moči (prim. Sir 3,21). Dovolj jima je božja milost, kajti »moč se dopolnjuje v slabotnosti« (2 Kor 12,9). To milost najdemo v stiku z Jezusom Kristusom: takrat smo deležni njegovega življenja.

Po ganljivi zahvali Bogu Očetu Jezus povabi svoje učence vseh časov, naj se mu približajo, *quia mitis sum et humilis corde* (Mt 11,29) – Gospod je krotak in iz srca ponižen in zato bomo v Njem našli razumevanje in notranji mir. Približajmo se Kristusu v evharistiji, njegovemu ranjenemu in vstalemu telesu, *in humilitate*

carnis assumptae, kot se glasi prvi adventni hvalospev – ki prvič prihaja v ponižnosti našega mesa. Dotaknemo se neizrekljive ponižnosti Boga. »Jezusova ponižnost: v Betlehemu, v Nazaretu, na Kalvariji ... – Še večje ponižanje in izničenje v presveti hostiji: večje kot v hlevu, v Nazaretu, na križu.«^[27]
Devica Marija nas spremlja, da bi ga sprejeli s ponižnostjo, s katero je ona sprejela svojega sina Jezusa. *Salve radix, salve porta, ex qua mundo lux est orta*^[28] – zdrava, korenina, zdrava, vrata, iz tebe se je rodila Luč, da bi razsvetlila svet, pogreznjen v temo napuha; Jezus Kristus, Luč od Luči,^[29] nam razodeva usmiljenje Boga očeta.

Guillaume Derville

[1] Benedikt XVI., Homilija, 24. 12. 2011.

[2] Frančišek, Okr. *Laudato si'* (24. 5. 2015), 67.

[3] Sv. Jožefmarija, Božji prijatelji, 94.

[4] Frančišek, Govor v rimski kuriji, 21. 12. 2015.

[5] Sv. Jožefmarija, Božji prijatelji, 233.

[6] Frančišek, Bula *Misericordiae Vultus* (11. 4. 2015), 15.

[7] Sv. Jožefmarija, Jezus prihaja mimo, 9.

[8] Frančišek, Ap. pismo *Misericordia et misera* (30. 11. 2016), 2.

[9] Benedikt XVI., Posinodalna apost. spod. *Verbum Domini*, 12.

[10] Prim. Guillaume de Saint-Thierry, *Exposé sur le Cantique des Cantiques*, 109, v: *Sources Chrétiennes* 82, 243.

[11] Frančišek, Okr. *Laudato si'*, 125.

[12] Bl. Álvaro del Portillo, Pastirsko pismo, 9. 1. 1980, 31.

[13] Frančišek, *Misericordia et misera*, 16.

[14] Prim. Sv. Jožefmarija, *Pot*, 177.

[15] Benedikt XVI., Avdienca, 30. 5. 2007.

[16] Sv. Ludvik IX., francoski kralj, *Duhovna oporoka* njegovemu sinu, bodočemu Filipu III., v: *Acta Sanctorum Augustii* 5 (1868), 546.

[17] Sv. Jožefmarija, *Pogovori*, 59.

[18] Sv. Jožefmarija, *Pot*, 75.

[19] Prim. Sv. Tomaž More, *Responsio ad Lutherum*, v: The Yale Edition of The Complete Works of St Thomas More, vol. 5, str. 142 (CW5, 142/1-4).

[20] Katekizem Katoliške cerkve, 303.

[21] Prim. Sagrada Biblia, Traducción y notas de la Facultad de Teología de la Universidad de Navarra, comentario al Salmo 95 (94).

[22] Prim. Sv. Terezija Benedikta od Križa (Edith Stein), *Aus dem Leben einer jüdischen Familie. Das Leben Edith Steins: Kindheit und Jugend*, 1965 (ed. completa 1985), str. 362.

[23] Sv. Jožefmarija, *Brazda*, 860.

[24] Prim. Javier Echevarría, Pastirsko pismo, 4. 11. 2015, št. 21.

[25] Sv. Jožefmarija, *Kovačnica*, 210.

[26] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, 108.

[27] Sv. Jožefmarija, *Pot*, 533.

[28] Pesem *Ave Regina Caelorum*.

[29] Rimski misal, Vera.

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/vrata-poniznosti/](https://opusdei.org/sl-si/article/vrata-poniznosti/) (1. Apr.
2026)